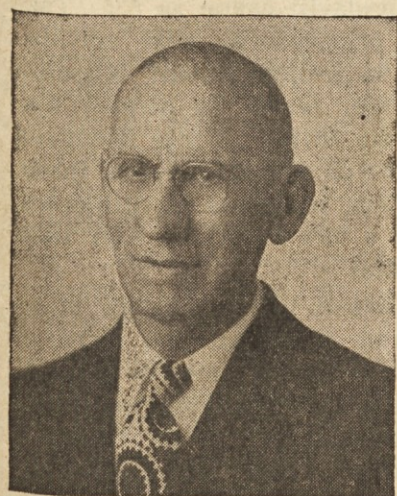

Pionirji odhajajo drug za drugim

John Hrovat

V soboto ponoči je umrl na domu svojega sina Johna Jr., na 21601 Ivan Ave. John Hrovat, ki je bil vse do zadnjega pri dobrem zdravju. Bil je star 86 let in je prišel sem iz Novega mesta leta 1890. On je bil eden prvih slovenskih naseljencev v Clevelandu. Zaposlen je bil pri American Steel and Wire Co., polnih 41 let, dokler ni pred 21 leti šel v pokoj. Žena Apolonija, roj. Papes, mu je umrla leta 1935. Zapušča sledeče otroke: Louis, (ki je umrl), Mary Sterle (tudi umrla), Alice Meglich, katere mož ima The Clover Dairy mlekarstvo na E. 64. St., Rose Pizmoht, Josephine Cedilnik (umrla) in John Jr., ki je že več let zaposlen pri Cleveland Trust Co. V Jugoslaviji z apuščala brata Farneta. Zapušča 27 vnukov in 7 pravnukov. Bil je član organizacije Catholic Knights of Ohio. No. 137, društva Slovenec št. 1 SDZ, Dvor Baraga (borštarnji) in društva sv. Vida št. 25 KSKJ. — Pogreb bo v sredo jutraj ob 9:30 v cerkev sv. Vida. Truplo je na mrtvaškem odru v Grdinovem pogrebem zavodu.

Frances Oražem

Po mučni, šest tednov trajajoči bolezni v preminula v soboto zvečer ob 9:45 minut v bolnici Frances Oražem, poznana dobrotnica in mati Frances Novak, Anne Zakrajšek (Zak), — Josephine Ambrozic in Marije. Hčere imajo trgovino v SND. Doma je bila iz vasi Mohorje, fara Rob pri Vel. Laščah, kjer zapuščala sestro Marijo Bavdek. Materin dom je v tekočem poljetju obiskala hči Frances s svojim soprogom John Novakom. V Ameriko je dospela pred 53 leti. Po očetu se je pisala Klančar in je dopolnila starost 70 let. Po soprogu Josephu je bila 14 let vdova. Dom družine se nahaja na 6326 Carl Ave. — Da je bila vsa leta dobrotnica in podpornica društev in cerkve, dokazuje številna društva, h katerim je pripadala, kjer je bila s svojimi hčerkami vedno na razpolago pri društvenih prireditvah ter nabiranju darov. Pripadala je sledečim društvom — Marije Magdalene št. 162 K. S. K. Jednote, Sv. Ane št. 4 S. D. Zveze, Sv. Neže 139 C. K. of Ohio, Srca Marije staro, št.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes deloma oblačno in bolj mraz. Ponoči oblačno in mrzlo.

25 SZZ, in Oltarnemu društvu sv. Vida. Za njo žalujejo: Mrs. John Novak, Mrs. Joseph Ambrozic, Anna, Mrs. Louis Zakrajšek (Zak) in Marie ter 8 vnukov. Pogreb bo v četrtek ob desetih v cerkvi sv. Vida iz Grdinovega pogrebne zavoda na E. 62. St. K. pogrebu bo prišel tudi Norbert Zak iz Mehike. Pokojna zapuščala tudi nečakinjo Josephine Skrabec in druge sorodnike tukaj, v Kanadi in Evropi.

Johanna Pelan

V nedeljo zjutraj ob 1:45 je umrla Johanna Pelan, rojena Zigmund, 1062 E. 62 St. Umrla je v Charity bolnišnici, kamor je prestala težko operacijo. Stara je bila 84 let in rojena v vasi Kozarišče, odkoder je prišla leta 1898. Nad 20 let je bila vdova po možu Franku. Bila je veščica šivilja in izdelovalka ročnih del. Bila je dobra in pobožna žena in članica tretjega reda. Dalje je pripadala društvom Sv. Ane št. 4 SDZ, Marije Magdalene št. 162 KSKJ, Srca Marije staro in Oltarnemu društvu cerkve sv. Vida. Zapuščala samo nečake in nečakinje — Anton Poloncić, Clara Poloncić, Christine Kress v Cal., Mildred Kothera v Cal., Beverly Ready in druge. Pogreb bo v sredo 9. dec. iz Grdinovega pogrebne zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida ob 10:30 in od tam na pokopališče.

John Prisel

Mnogim poznan kot več letni trgovec, prodajalec zemljišč in zastopnik katoliškega lista, je umrl v petek ob 6. uri popoldan, po 12 let trajajoči bolezni, zadet od mrtvouda John Prisel. Rekl bi; rešen je trpljenja on in njegova soproga, ki ga je negovala in oskrbovala tako onemoglega ves čas. Rajni je bil doma iz Drnove vasi, fara Leskovec. V Ameriki je bil od leta 1907. Zapuščala žalujočo soprogo Ano, rojeno Planinc, brate Louis in Joseph in sestro Nežo Pirc. Brat Joseph je uslužbenec mnogo let na pošti na E. 185. St. Zapuščala tudi Mary Marinčič in Raymond Fidel, ki sta bila adoptirana (vzeta za svoje). Dom družine se nahaja na 15908 Parkgrove Ave. Pripadala je društvu Slovenec, št. 1 SDZ, in društvu Najsvetjesejga imena fare Marije Nebovzete. Pogreb se vrši v sredo v cerkev Marije Nebovzete na Holmes ob 9:30 uri, in nato na Calvary. Truplo leži v Grdinovemu pogrebem zavodu 17002 na Lake Shore Blvd.

Josephine Kotnik

Po 2 tedni mučni bolezni je preminula v Huron Rd. bolnišnici Josephine Kotnik, rojena Zakrajšek, stara 75 let, stanujoč na 678 E. 222. St. Euclid, O. Bila je vdova. Soprogo Joseph je umrl v letu 1926. Tukaj zapuščala 10 otrok: Joseph F., Albert J., William, Anthony, Charles, Louis, Mary Leben, Chief Warrant Officer Victor J., U. S. Army, v Canal Zone, Ernest F. v California in Josephine Mekinda, 20 vnukov, 3 pravnike; 2 brata, Augusta in Rudolpha Baker in veliko sorodnikov. Rojena je bila v Blokah pri Postojni, kjer zapuščala več sorodnikov. V Ameriki je bila 63 let. Bila je članica dr. Srca Marija (staro) in Oltarnega društva pri sv. Vidu. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob 8:15 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne zavoda na 458 E. 152. St. v cerkev Lady of Perpetual Help na Neff Rd. ob 9:30 uri in

nato na Calvary pokopališče v družinsko grobnico.

John Fende

V soboto zvečer je preminul rojak John Fende, star 68 let in stanujoč na 1251 E. 167 St. Doma je bil iz Britofa pri Kranju, odkoder je prišel v Ameriko leta 1920. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Angelo, rojeno Stare, dva sinova, John P., in Frank J. brata Franka Fende, v starem kraju pa brate Tometa in Petra ter sestre Marijo, Katarino, Ano Anelo, Frančiško in Mano, tudi vse v starem kraju. Tu zapuščala tudi štiri vnuke. — Bil je član društva V Boj št. 53 SNPJ in društva Blejsko jezero št. 27 S. D. Zveze. Pogreb bo v sredo jutraj ob desetih iz Mary A. Svečte pogrebne zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 10:30 in od tam na Kalvarija pokopališče. — Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Frank Bergles

Pred šest in pol leti je bil zadet od mrtvouda in potem ni vstal iz bolniške postelje ter v soboto zvečer preminul na domu brata pri katerem je živel na 1177 E. 71 St. Frank Bergles, star 73 let. Bil je samec. Tukaj zapuščala brata John in Louis in več sorodnikov. Rojen je bil v vasi Podgorica, fara Šmarje Sop na Dolenjskem, kjer zapuščala 3 brate, Anton, Vincent in Martin in sestro Marijo in več sorodnikov. Tukaj je bival 49 let. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 8:00 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev Sv. Vida ob 8:30 uri in nato na Calvarija pokopališče.

Anton Race

V nedeljo jutraj je nagloma preminul, zadet od srčne kapi poznani Anton Race, star 68 let, stanujoč na 19800 Naumann Ave. Euclid, Ohio. Tukaj zapuščala soprogo Mary rojena Godina, sina Antona, ki je polkovnik v armadi, nastanjen v Nemčiji, hčer Anito, omčena Marach, 5 vnukov, 3 brate John, Frank in Vincent ter več sorodnikov. Rojen je bil v vasi in Fari Rodik na Primorskem. Tukaj je bival 44 let in je pripadal k dr. Sv. Jožef št. 169 KSKJ, Vipavski raj št. 312 SNPJ, ter Protected Home Circle št. 547. Zaposlen je bil pri Cleveland Hobbing Machine Co. zadnjih 18 let. Pogreb se vrši v četrtek jutraj ob 8:45 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne zavoda na 458 E. 152. St. v cerkev Marija Vnebovzete ob 9:30 uri in nato na Calvary pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder ob 2:30 uri v torek popoldne.

Louis J. Dugar

Po tritedenski bolezni je preminul v Euclid-Glenville bolniš. Louis Dugar, star 58 let, stanujoč na 1109 E. 169. St. pri družini Pozarelli. Bil je samec. Tukaj zapuščala brata Franka v Elyria, Ohio; 2 nečaka, Vincent in John Dugar v Lorain ter nečakinjo Mrs. Josephine Kless v Californiji. Rojen je bil v Ročinju pri Gorici, kjer zapuščala brata Štefana in več sorodnikov. V Ameriki je bil 40 let. Zaposlen je bil v Eaton Mfg. Co. Bil je član dr. V Boj št. 53 S. N. P. J. kjer je bil zapisnikar. Pogreb se bo vršil v torek popoldne ob 1:00 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne zavoda na 458 E. 152. St. in nato na Highland Park pokopališče.

Mary Andolek

Po dvomesečni bolezni je umrla v Lakeside bolnišnici poznana

Posvet treh Velikih na Bermudi

Posveti so se pričeli pretekli teden. — Glede Trsta so baje dosegli sporazum, ki ga bodo predložili Italiji in Jugoslaviji.

Laniel je zbolel, pa ni gotovo, ali je njegova bolezen resnična ali zgolj "diplomatska."

TUCKER'S TOWN, Bermuda. V petek zvečer je bilo sporočeno, da so se zunanji ministri Z. držav, Vel. Britanije in Francije sporazumeli, da se sestanejo s sovjetskimi zunanjim ministrom Molotovom, in sicer najbrže enkrat v januarju.

V petek se je vršila tudi prva seja, katere so se udeležili ameriški predsednik Eisenhower, britanski premier Churchill in francoski ministrski predsednik Laniel.

Njihova prva seja, ki se je pričela tri ure in pol po prihodu predsednika Eisenhowerja na Bermudo, je trajala dve uri in 15 minut. Takoj nato so se sestali tudi zunanji ministri: državni tajnik Dulles, angleški minister Eden in francoski minister Bidault.

Le-ti so se baje sporazumeli za odpoklic zavezniških čet iz tržaške zone A, da pridobe Jugoslavijo in Italijo za konferenco petih sil. Toda ta načrt predvideva, da bosta Amerika in Britanija ostali pri svojem odloku od 8. oktobra in da bosta odpoklicali svoje čete, preden bo

konferenca petih sil zaključena. Drugi sporazum je v tem, da se zunanji ministri sestanejo s sovjetskimi zunanjim ministrom Molotovom na konferenci v Berlinu.

TUCKER'S TOWN, Bermuda 5. decembra. — Francoski premier Laniel se je danes opravičil od prisostvovanja druge seje, češ da je zbolel, vendar se ne ve, ali je njegova bolezen resnična ali samo "diplomatična". Istega dne malo preje so ga namreč videli zdravega in zadovoljnega sprehajati se v bližini kluba, kjer se vrše posveti.

Neki član francoske delegacije je dejal, da je premier prehlajen in da je v oskrbi Churchillovega osebnega zdravnika.

Ugibajo tudi, da je premier "zbolel" zato, da ne bo prisoten pri sklepanju o evropski obrambni armadi, v katero bi bili vključeni tudi Nemci. Premier namerava namreč ob prihodnjih volitvah kandidirati za predsednika republike in si noče nakopati na glavo nevolje volilcev.

Premierja zastopa na sejah zunanji minister Georges Bidault.

Protikomunisti v Nemčiji pogreznili sovjetski parnik

Pogreznjeni parnik je bil prej nemška last in so ga Sovjeti prenovili ob stroških 25 milijonov dolarjev.

BERLIN. — Protikomunistični Nemci so pogreznili na novo predelan in predpremljen sovj. parnik "Sovjetski Sojus" v iztočnonemškem pristanišču Warnemünde.

To je bil bivši nemški parnik "Hansa", ki je bil tekom druge svetovne vojne pogreznjen, pa so ga Sovjeti dvignili z morskoga dna. Parnik so Sovjeti popolnoma prenovili, kar jih je stalo 25 milijonov dolarjev. Sovjetom je bil izročen na račun nemških reparacij.

Protikomunistični saboterji so odprli v notranjosti parnika ventile in odprtine, skozi katere je vdrla voda, nakar se je parnik pogreznul.

Parnik je sicer pogreznjen v plitvi vodi, toda vzelo bo zopet mnogo časa, preden bo dvignjen in mnogo denarja, preden bo iznova popravljen in urejen.

Sporazum med Italijo in Jugoslavijo glede odpoklica vojaštva

RIM, 5. decembra. — Tukajšnje zunanje ministrstvo je naznanilo, da sta se Italija in Jugoslavija sporazumeli, da umakneta svoje čete s spornega obmejnega ozemlja.

Na osnovi tega sporazuma bo Italija preklcala embargo izvoza strateškega blaga v Jugoslavijo, čim bodo obojestranske čete odpoklicane.

Kadar se ne brigate za opozorila, dokler ni prepozno, ste krivi svoje nesreče sami.

Egipčani so streljali na ameriško ladjo

KAIRO, Egipt. Dne 4. decembra so egipčanske obrežne baterije strelale na ameriški parnik Albion, ko je slednji zavozil v Sinajski zaliv.

Baterije so sestrelile en svarilni strel nad parnikom, ki je odplaval iz Philadelphije z 9500 tonami pšenice na krovu, katera je namenjena za Jordanijo.

Ameriška vlada je proti temu protestirala pri egipski vladi v Kairu.

Kongresnik Feighan o aspiracijah satelitov

V zadnjih šestih mesecih smo dobili dovolj dokazov, da se žele podjarmljeni narodi rešiti komunistične dominacije.

WASHINGTON. — Zvezni poslanec Michael A. Feighan iz Clevelanda je izjavil, da utegnejo postati sateliti s svojimi aspiracijami Ahilova peta sovjetskega imperija. Clevelandski demokrat je pozival Amerikance, naj podpro vzhodnoevropske in centralnoevropske narode v njihovih aspiracijah, in sicer na ljubo svojih lastnih interesov.

Dejal je, da smo imeli v zadnjih šestih mesecih dovolj dokazov od neruskih narodov, kako radi bi se osvobodili sovjetske dominacije. Dejal je tudi, da je to vprav tisto, na kar so narodi svobodnega sveta nestrpnostno čakali.

Nato je kongresnik imenoval štiri smrtne sovražnike imperialističnega komunizma — vero, prosvetljeni nacionalizem, svobodno delavstvo in svobodno podjetništvo.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Lep lovski plen—

Louis Strukel, prejšnji lastnik Strukel's Cafe, 6220 St. Clair Ave., (sedaj Joker's Bar), in Joe Stevens (Šmuk) sta se v petek zvečer vrnila s lova v Snowshoe, Pa., z dvema srnjakoma. Strukel je povedal, da je član kluba, ki lastuje "kempo" z vsemi modernimi napravami in pripomočki. Vsak član lahko povabi enega tovariša, bodisi na lov na medvede ali srnjake ali na ribolov. Pa to ni navadna baraka, kjer se lovci mučijo, kadar niso v gozdu. Ta kempa ima vse ugodnosti, vodo, elektriko itd., — kakor tudi gorke kabine. Rekli bi, da je to v resnici lovski raj!

Seja—

Jutri, v torek, ob sedmih zvečer, bo glavna seja Društva Danica št. 11 SDZ. Na seji bo tajnica razdelila dividendne čke. Vse članstvo je vabljeni, da se seje udeleži.

Redna seja—

Klub društev AJC na Recher Ave., ima nocoj, v ponedeljek, ob osmih svojo redno sejo. Vsi zastopniki vabljeni.

Seja in božičnica—

Podr. št. 15 SZZ ima v sredo zvečer ob osmih svojo letno sejo. Po seji bo božičnica in izmenjava daril. Vabi odbor.

K molitvi—

Materinski klub bo imel jutri, v torek, ob dveh popoldne v Grdinovem pogrebem zavodu na E. 62. St. skupno molitev za pokojno Mrs. Oražem.

Molitev—

Društvo Sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo imelo jutri popoldne ob dveh v Grdinovem pogrebem zavodu skupno molitev za pokojno Johanno Pelan.

Slovanov koncert lepo uspel—

Moški pevski zbor Slovan je ob polni dvorani včeraj lepo izvedel svoj jesenski koncert. Natančnejše poročilo sledi v četrtek.

Skupna molitev—

Članice Dr. št. 4, SDZ naj pridejo k molitvi v torek ob 2. uri popoldne za umrle članice Ivana Pelan in Frances Oražem v Grdinov pogrebni zavod na 62. St. in v sredo in četrtek na pogrebno sv. mašo.

K molitvi—

Člani društva Dvor Baraga št. 1317, Katoliških Borštarnjev so prošeni da se udeležijo skupne molitve v torek zvečer ob pol devetih za umrlega brata John Hrovat-a st. V pogrebem zavodu Anton Grdina in Sinovi na 62. cesti.

Mesečna seja—

Dramatsko društvo Liliya ima nocoj svojo mesečno sejo v navadnih prostorih. Članstva naj bo točno.

V bolnišnici—

Mrs. Mary Kodrich (po domače Lazarjeva) se nahaja v Memorial Hospital v Geneva, Ohio.

NAJNOVEJŠE VESTI

VICKSBURG, Miss. — Tukajšnje mesto je zadel tornado, ki je pustil za seboj 28 mrtvih in 230 ranjenih ljudi ter povzročil za 25 milijonov dolarjev materialne škode.

TUCKER'S TOWN, Bermuda.

— Predsednik Eisenhower bo odpotoval jutri z letalom z Bermude v New York, kjer bo imel pred zborom Združenih narodov važen govor o nevarnostih, ki grozijo svetu v današnji atomski dobi.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 240 Mon., Dec. 7, 1953

Žalostna desetletnica

Pretekli mesec so v Jugoslaviji slavili deseto obletnico zasedanja AVNOJA v Jajcu v Bosni. Ta dogodek, ko je po kapitulaciji Italije Tito s svojimi oddelki mogel obvladati nekaj predelov Jugoslavije — in to tudi s pomočjo nemških okupatorjev, kakor je bilo pozneje dokazano — so morali jugoslovanski narodi proslaviti s posebno volilno komedijo: bile so volitve, pri katerih pa so ljudje mogli glasovati samo za kandidate komunistične stranke. Kdor je hotel biti poseben pogumen, je lahko ostal doma in se volitev ni udeležil. To je bil edini izraz opozicije, edini krik trpljenja in muk pod terorjem, ki ga odklanja in obsoja vsaj 90% vseh volilnih upravičencev.

Med temi, ki danes doma in v tujini obsojajo Titov režim nasilja, jih je mnogo, mnogo, ki so še l. 1943 in pozneje vse tja do prevzena oblasti titovcev v Jugoslaviji z najlepšimi nadami zrli v Jajce in sklepe, ki so jih takrat sprejemali ti "revolucionarji." Verovali so komunistični partiji, ki je vse to vodila in organizirala.

Med sklepi skupščine v Jajcu je bil tudi ta, da bo narod po vojski svobodno odločil o obliki vladavine in notranji ureditvi. Teh prividov so se razveselili vsi pristaši liberalne demokracije — kar OF in druge skupine že niso imele koristnih budal in sopotnikov, jih je mogel privabiti ta sklep in obljuba. Tem napovedim Tita in njegovih agentov niso verjeli samo doma, ampak so jim dajali vero tudi v tujini. Voditelji konservativne demokracije v Angliji (Churchill) in ameriškega liberalizma (Roosevelt) so sklenili obesiti svoj zvon na to vrvo — v Londonu in Washingtonu so poslej vedno bolj začeli naganjati vse naše ljudi v Titov tabor in so zamerjali ali pa ovirali delavnost tistih, ki komunističnim obljubam niso verjeli. Še v Jalti so v začetku l. 1945 vse postavili na Titove karte — in prvi, ki je na njih izgubil, je bil Churchill, ki se je sicer pogodil z Moskvo za 50:50 vpliva v Jugoslaviji, pa mu po maju l. 1945 ni ostalo od tega niti toliko, da bi bilo vredno začeti ničle v tej umazani kupčiji. Še isto leto so titovi topovi tudi streljali prva ameriška letala z neba zavezniške Jugoslavije.

Kakor v Rusiji l. 1917 komunizem ni izvedel revolucije, da bi dal ljudem svobodo, tako se v Jugoslaviji komunizem pod Titom ni boril za osvoboditev izpod okupatorja ali pa za zmago načel delavske demokracije. Skoraj dva milijona ljudi je padlo, od tega nad 170,000 samo v Sloveniji, da bi zmagala svoboda — dejansko pa je morala zmagati partija, kakor je to bilo preračunano v komunističnih učbenikih.

Šlo je za zmago Moskva na enem najvažnejših področij Balkana in ob Jadranu.

Ko so v letih partizanskih borb Slovenci v Primorju zrli na te "osvobodilne" borbe, so se mnogim širila prsa, češ takrat gre pa res za naše slovenske narodne meje na severu in zahodu; Gorica bo naša, Trst bo naš in slovenska meja onstran Soče bo tekla tam, kjer se dviga zadnji dim iz slovenskega doma pred vratmi Furlanije. In ko so rdeče zastave zavihrale v Trstu in poplavile še Gorico, so obenem zadale smrtni sunek tistim, ki so se upali na rešitev naših zahodnih meja. Ker so bili titovski oddelki najemniki Moskve, ne pa narodna demokratska vojska, je morala kloniti naša zastava, ki pod Titom ni smela vihrati brez moskovske reklamne oznake.

Trst in Gorica sta sedaj izven naših meja, na severu pa rešuje titovski režim koroške Slovence na ta način, da jim ukazuje, da morajo voliti nemške socialiste in sabotirati boj poštenih slovenskih rojakov za njih pravice v šoli in cerkvi. Prepozno je prišlo iztreženje za idealiste na Primorskem in Koroškem — dolgo je trajalo, da so ljudje izpregledali in obsodili tiste, ki so njih idealizem in vero tako kruto izrabili.

Med njimi jih je zlasti mnogo v vrstah primorskih Slovencev, ki so v l. 1923 in pozneje odhajali čez morje, da se rešijo pred nasiljem fašizma. Toda namesto da bi se po drugi svetovni vojni z veseljem ozirali na stare kraje, ki so prišli v naročje Jugoslavije, morajo v tujini srečavati mnogo takih, ki so bežali iz domovine pred nasiljem onih, ki so jih prišli osvobajati.

Vera in idealizem prvih sta bila oskrunjena, idealizem drugih se ohranja v veri, da bo njih domovom morda le kmalu zasijala prava svoboda.

Pokojnika L. Adamiču in E. Kristanu je uspelo, da sta pridobila tudi dober del tukajšnjih naših rojakov za Tita in njegov "osvobodilni boj." Titovska propaganda v onih dneh bratenja svobodnega sveta s Sovjeti je bila toliko, da bi bila skoro zakrila resnico.

Naš pokojni urednik Jakob Debevec je zastavil vse svoje moči in sposobnosti za stvar resnice. Titovstvu in sponištvo predani rojaki so mu v onih dneh prizadejali marsikatero bridko uro. Skušali so umazati njegovo pošteno slovensko ime, toda pokojni J. Debevec ni bil mož, ki bi odnehal, če je bil prepričan o svoji stvari. Boril se je vstrajno in še učeal čas, ko je resnica začela prodirati in zmagovati.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matvez iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Jutri 8. dec. je praznik Marijinega Brezmadežnega Spočetja. V starem kraju se spominjam, smo ta praznik znelo spoštovali. Je tudi tukaj praznik za nas katoličane in smo obvezani iti k sv. maši na ta dan, ako le mogoče. Drugoverci tega praznika seveda ne poznajo. V deželah, kjer je zavladal pa komunizem, pa praznike omejujejo in zatirajo posledno po njihovih načelih brezboštva. Razumljivo. Komunizem je fanatična vera, ki ima namen in načrt uničiti vero v Boga, da bi tako lahko sam vladal brezvestno, brezvestne ljudi. Zato komunisti ravnaajo kakor ravnaajo. Pri starejših slutijo, da ne bodo uspeli, toliko pa bolj posvečajo svojo pozornost mladini. To odtegujejo od vsake prilike, da bi imela prilika do udeleževanja pri službah božjih, ali kakoršnih koli cerkvenih slavnostih, če se kje katera kje vrši. Nalasci za tisti čas vlada in partija sama priredi kaj ali predpiše kak "obvezno" državno prireditev in z nobna in nažene ljudi tja, samo tja jih odvrne od prilike, da bi šli k maši ali kak drugi službi božji. Tako naj počasi po komunističnem načrtu vsako zmanjše za verske obrede pri mladini zamre. Stari rod bo pa kmalu izumrl in komunisti si mislijo — zmaga bo naša. V tem oziru bodo res veri in cerkvi udanim ljudem veliko škodo naredili.

Pa pravijo mnogi, ki hodijo tja na obiske: "O, saj vlada tam verska svoboda. Cerkev se polne. Nihče ne brani ljudem v cerkev." Ako so taki, ki to trdijo katoličani in se dajo tam v domovini s tem, kako zgleda na zunaj in s tem kako se jim tam dobrokajajo komunistični vladni in partijski vodilci, ki jih vodijo okrog in kako jim ti natvežejo vse o tamkajšnih "verski svobodi" in se dajo po njih tako prepričati, potem to niso in tudi ne morejo biti posebno "brihtni" katoličani. Primerjati bi se jih dalo bolj neprevidnim kuram, ki se dajo lahko izgovoriti lisici v past. O onih, ki so pa tudi tukaj vedno na okopih proti veri in cerkvi, pa moremo reči le to: O teh bi bilo nespametno pričakovati, da bi ti kritizirali komuniste radi tega, ker po zvito zamišljenih načinih zatirajo vero in cerkev v domovini.

Kdor zna to oboje dobro in prav premisliti, ta pride do zaključka, kako je tam v starem kraju glede verske svobode. Prav nič mu ni potrebno poslušati ne ene ne druge strani. Treba je le, da je razumen, da zna soditi z lastno pametjo, pa da je pravičen in pošten.

— Dan 13. novembra 1909 je bil "črni dan" za Cherry in vso okolico. Na ta dan pred 44 leti je v premogokopu v Cherry zgubilo življenje 268 rudarjev. O tej strašni nesreči se je že mnogo pisalo tedaj. Na letošnje obletnico je tukajšnji list "DNT" imel obširen opis o nezgodi in je tako nam vsem obudil tužne spomine na tisto veliko nesrečo. Objavil je tudi sliko še živečega 73 let strega Thomas White, ki živi tukaj in je bil od nastalega požara v premogokopu zajet. Požar je nastal, ko se je neki premogar neprevidno približal k skladišču krme za mule, ki so jih rabili za prevažanje premoga v rovi. Goreča svetilka na kapi je vžgala krmo, ki se je vnela in ogenj se je hitro razširil izven kontrole, nato so se vžgali še drugi predmeti in tako je dim in plin zamašil popolnoma premogokop in okrog 300 premogarjev je bilo ujetih v premogokopu kakor v pasti. Grozni so bili tisti dnevi. Med ponesrečenci je bilo tudi mnogo slovenskih premogarjev. Ko se je razširila vest o nesreči, so prihiteli h rovu žene premogarjev z otroci. Kak viki in krik je bil! Nepopisljivo!

Omenjeni Thomas White, rod dom Škot, se je rešil s skupino 19-tih drugih še. A to še le po osmih dneh. Vsi izmučeni od glada in žeje, od silne vročine, slabega zraka in drugih okolnosti, so se izlekli k rešitvi pred smrtjo. Vsi drugi so bili ožgani, zadušeni od dima in plina, ali so izdihali od drugih poškodb. Bili so tisti dnevi res dnevi groze in smrti.

Tako vidite sodobni ljudje je bilo tiste čase slabo preskrbljeno za varnost delavcev. Borili so se delavci in njihove organizacije za izboljšanje varnostnih naprav in marsikdo je mislil, da so to le kake kaprice, posebno oni, ki bi bili morali biti za tako varnost odgovorni. Pa kako je bila taka borba potrebna! Dogodek v Cherry to potrjuje.

Danes imajo po rudokopih boljše varnostne naprave, boljše kontrole, a vse to je prišlo le po vztrajnem delavskem prizadevanju za doseg takih izboljšanj.

To so spomini na tisti "črni 13. november 1909" v Cherry, Ill.

— Par domaćih:

Dne 12. novembra je umrl znani Frank Demac, star 59 let, čevljar po poklicu. Svojo obrt je vodil na naslovu 426 Union St. v La Salle, nad trideset let. Doma je bil blizu Litije. Med prvo vojno je služil v ameriški armadi. Pokopan je bil iz cerkve sv. Roka v soboto 14. novembra na pokopališče sv. Vincencija. Zapušča žalujočo ženo Kristino in enega sina in eno hčer. Žalujočim sorodnikom sožalje, pokojniku pa večni mir in pokoj!

V bližnjem De Pue, pa je preminula 69 let stara Mrs. Mary Grabec. Umrla je v bolnišnici sv. Margarete. Njeni pokojni soproj John Grabec je umrl pred nekaj leti. Zapušča enega sina in tri hčere. Pokopana je bila iz cerkve sv. Marije v Depue na slovensko pokopališče tamkaj. Sorodnikom sožalje, pokojnici pa večni mir in pokoj!

Vsem čitateljem lep pozdrav, pa še drugič kaj!

Razgovor s pevovodjem g. Martinom Košnikom

Cleveland, O. — Ker sem hotel zvedeti kaj več o pripravah in sporedu koncerta zbora "Lira," ki bo v nedeljo 13. decembra v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., sem stopil k Martinu Košniku, njegovemu učitelju.

Našel sem ga doma v topli prijetni sobici in v dobrem razpoloženju. Začela sva kramljanje. "Slišal sem, da se Lira temeljito pripravlja na koncert. Ali bi mi hoteli povedati kaj več o tem?" sem vprašal g. Košnika.

"Zvonoji spadajo v skupino glasbil in v bogoslužje kot cerkveni pevski zbor. Namenili smo se, da naj tudi "Lira" da svoj skromen dar za nove zvonove. Naša blagajna je precej prazna, zato smo se odločili prirediti v ta namen koncert. Drugi vzrok našega koncerta pa je dejstvo, da je javni koncertni nastop zbora od časa do časa nujno potreben, ker sicer ta popusti v volji in v delavnosti. S skrbno pripravo se zbor sproti spopolnjuje in sveži," je razlagal g. Košnik.

"Zanimalo bi me, kakšne so vaše skušnje pri vodstvu pevskega zbora, saj tolikokrat slišimo tožbe o težavah kulturnega dela."

"Težave so res, imajo pa tudi svoje tehtne vzroke. Po celodnevem težkem delu se mora človek res žrtvovati, če hoče delati tudi na kulturnem polju. Priznati je treba, da se glasbena kultura v Clevelandu kar zadovoljivo goji in razvija."

"Kako pa s solisti? Če morda ne vprašam preveč?"

"O tem je težko govoriti. V življenju je navadno tako, da pevec, ko doseže znanje, ki je za solista potrebno, začne gledati

nekam zviška na cerkveni pevski zbor. So pa seve tudi izjeme. Če solist ne mara hoditi k vajam, potem se mu je treba odpovedati."

"Kako pa gledate na razmerje do drugih pevskih zborov?"

"Na to ne morem reči drugega, kot da radi obiščemo koncerte drugih zborov. Pripomnil bi le, da se mi zdi, da bi bilo dobro in vzpodbudno, če bi zbori večkrat nastopili skupno. Vsak zbor z nekaj pesmimi, v nekatere točkah pa vsi skupaj. Na ta način pride do tekmovanja med zbori in seveda tudi do napredka."

"Ali imate kake težave pri izbiri glasbene snovi?"

"V stari domovini je tega v nedavni preteklosti izšlo sorazmerno dosti, tako tudi tu nismo v zadregi."

"Še eno bolj zaupno vprašanje g. Košnik? Imate kaj novega na vidiku?"

"V načrtu imamo spomladanski cerkveni koncert. Sicer pa bi pripomnil, da se naš zbor počuti najboljše na koru." je zaključil pevovodja in organist sv. Vida g. Martin Košnik.

Ko sem stopil iz hiše in jo zamišljen ubral proti domu, je bil že pozen mrak. Luči so se druga za drugo prižigale in oglašile se je novi zvon iz stolpa cerkve sv. Vida. Fr. Gorše.

Ivan Vrtačnik st. umrl

Cleveland, O. — Iz domovine je prišlo sporočilo, da je 23. pr. m. umrl v St. Juriju pod Kumom g. Ivan Vrtačnik st. Ranjki je dopolnil izredno častljivo starost: dve leti manj kot sto let. Zanimivo je, da je ravno tolikšno starost dočkal tudi njegov oče, dočim je bilo materi že nad sto let, ko se je poslovila od tega sveta. Ranjki je bil vse do zadnjega popolnoma zdrav. V ponedeljek, 23. novembra, t. l. je pri polni zvesti čisto mirno ugasnil kakor luč, ki ji zmanjka olja. Pokopan je bil v sredo 25. pr. m. s sv. mašo ob silno veliki udeležbi domačega kakor tudi okoliškega ljudstva na šentjurskem pokopališču.

Z rajnkim Ivanom Vrtačnikom se je poslovil od nas mož, ki je vreden, da se ga primerno spomni tudi AD. Predvsem zaradi tega, ker zapušča tukaj v Clevelandu hčer Pavlo, odovelo Zupana, in sina Alojzija, v Pennsylvaniji pa sina Jakoba, farmarja; v domovini na domu pa sina Ivana ml., kmetkega posestnika. Poleg tega pa zapušča doma in tu v Ameriki kakor tudi v Argentini in Avstraliji lepo številno vnukov, še več pravnukov ter tu v Clevelandu celo enega prapravnuka. Prav pa je, da se rajnkega naš list spomni tudi kot enega izmed najbolj zvestih in vnetih katoliških ljudskih javnih delavcev izpod Kuma v času po prvem katoliškem shodu pa vse do prve svetovne vojne in deloma še tudi prva leta po njej. Rajnki je bil desna roka svojega časnega zagorskega župnika Avseca. Kar ta ni mogel opravičiti, to je opravičil šentjurski Vrtačnik. Vasi pod Kumom so ves čas obstanka zagorskih in trboveljskih rudnikov v prvi vrsti zalagale te s človeškim materialom. Slovenci žal še nimamo napisane zgodovine, kako strašen davek je moralo plačevati naše ljudstvo nekdanji nemški Trboveljski družbi za bori kruhek, ki mu ga je dajala v svojih črnih jamah. Za ta kruhek je naše ljudstvo propadala pravno kakor telesno; vedno bolj pa tudi narodno. Gorje, če se ne bi 1918. vsa stvar tako korenito spremenila! Rajnki Vrtačnik se je v prvi vrsti sam izgradil. Predvsem je bil sam in vsa njegova hiša trdno zasidrana v slovenskem katoliškem izročilu. Ko se je začela v 90-ih letih prejšnjega stoletja odrešilno delo za gospodarsko osamosvojitve slovenskega kmetkega in delavskega ljudstva, je bil on že zraven. Skoro ves čas svojih moških let je bil najbolj izrazit delavec v občinskem sta-

reinstvu, dočim je bil dolga desetletja neprestano predsednik domačega šolskega odbora. Ves čas od ustanovitve slovenske katoliške stranke pa vse do svoje smrti ji je ostal neomajno zvest. V njegovi hiši so bili doma samo katoliški listi in poštene dobre slovenske knjige. Sicer se je naučil tudi nemški, toda samo zato, da je v onih časih mogel našim ljudem bolj pomagati. Takrat pod Kumom ni bilo poleg župnika in učitelja drugega kakor samo šentjurski Vrtačnik, ki je znal nemški.

Trdno smo prepričani, da uživa rajnki naš Ivan svoje lepo plačilo pri večnem Gospodarju, ki mu je tako vdano in po njegovi volji tako dolgo služil. Gotovo ga že tudi prosi za vse nas, za vse svoje ljudstvo in za vso našo domovino, da bi mu mogla spet tako lepo svobodno služiti kakor nekoč. Blagor mu v večnem miru. Njegovim preostalom doma kakor tu v Clevelandu ter drugod po Ameriki, v Argentini ter v Avstraliji pa naše iskreno sožalje.

KRAMLJANJE

Prosvetin stric Matic se boji za AD češ, da "je na barki, ki plove proti pečinam, kjer se bo razbila." — Le kje se je ta vneti progresivec navzel krščanskega duha ljubezni do bližnjega? Zgleda, da je vstrajno branje AD pustilo tudi pri njem svoje sledove. Morda bo mož sledil zgledu I. Jonteza, ki ga sicer hudo napada.

Jože Zelenc, ki v "Glasu naroda" naprednjakom pamet soli, je zapisal med drugim tudi tole: "Omenim naj, da je tudi pred banko palača padlo 12 nedolžnih talcev za ustrelitev bana dr. Marka Natlačenca, ko je nekdo od Osvobodilne fronte prišel pod zvijačo v banov urad in ga tam ustrelil." — Ko bi zeleni Jože molčal, ki ga utegnil še kdo šteti med pametnjakovce, ko je spregovoril, je pa to seve nemogoče. Zgodba o umoru dr. Marka Natlačenca je namreč nekoliko drugačna, kot jo slika Zelenc. Dr. M. Natlačen tedaj že dolgo ni imel v banski palači na Bleiweisovi cesti kaj iskati, ker so tam gospodarili Italijani. Živel je v svoji enostanovanjski hiši v bližini cerkve sv. Jožefa. V ta njegov dom se je utihotapil neki "osvobodjevalec" slovenskega naroda preoblečen v duhovnika in bivšega bana ustrelil. V tem kraju so bili nato ustreljeni tudi talci. Komunisti so trdili, da je imel umorjeni dr. M. Natlačen zveze z okupatorjem in da so ga zato ustrelili. Te trditve so se že zdavnaj izkazale za laž. Bivši ban ni padel zaradi sodelovanja z okupatorjem, ampak zaradi nesodelovanja s komunisti. Umorili so ga, ker so vedeli, da je njihov načelni nasprotnik. Sodelovanje titovcev z Italijani in Nemci je danes dokazana stvar. Razni zelenci pa še vedno širijo laži med svojimi lahkovernimi ovčami.

"Prosveta" ima več bistrih dopisnikov, eden takih je Ančka Kaferle iz Yukona v Penna. Hotela hvaliti Titovino je napisala: "... tridnevno prosto vožnjo so imeli vsi, ki so bili v partizanih in jim pomagali ... vsak delavec, ko dopolni 65 leto dobi pokojnino, ona (menda njena sestra — op. pisca) dobiva 4,500 na mesec." — Živela enakopravnost v Titovini, kjer eno vrsto državljanov vozijo na račun drugih na morje! Če bi Ančka dobivala tu tako pokojnino, kot jo tam njena sestra, bi hudo klela kapitalističen svet — za onih 4,500 dolarjev kupi namreč Ančkina sestra v Titovi državni trgovini točno eno kilo ali dva funta kave. Če bi v Ameriki komu ponujali 2 dolarja — toliko stane približno tu kilo kave — mesečne pokojnine, take ponudbe sploh ne

bi resno jemal. V Jugoslaviji je pa po Ančkinem mnenju to kar dobra stvar, sicer o njej ne bi pisala.

Po Ameriki se baje sprehajajo titovci in kupujejo v nekem mestu hišo, v kateri bo Titova vlada prodajala slovenska vina, slivovko, mesene klobase, šunke, razne usnjene izdelke in nemar suho robo. Eden od teh je nekdo hudo zabavljaj čez ameriške Slovence češ, da so zaostali in nekulturni. Od titovcev olike res ne moremo pričakovati, toda bili bi lahko vsaj tiho, če že hočejo od nas kake tolarčke. Pa ne mislite, da so to kaki skromni možje. Eden od "tovarišev" je šel v downtown in kupil po dolgem izbiranju za svojo "tovarišico" v Jugoslaviji čevlje za \$35. Tako je pripovedoval neki očividec. In vi preljudi rojaki? Kupujete svojim ženam in hčeram tako drage čevlje? Morda izjemoma, sicer pa smo mi skromni ljudje. Titovi proletarci in proletarke pa s čim navadnim niso zadovoljni ...

Našim lačnim bratom in sestram doma jemljejo blago, ga vozijo nato v Ameriko prodajati, za tolarčke pa kupujejo svojim "tovarišicam" drage čevlje in kajpada tudi razkošne obleke in vse stalo. In temu pravijo naši progresivci enakost, ki naj služi vsemu svetu za zgled!

J. Beveček.

Strokovnjak jim je nepotreben

Ljubljano oskrbuje z mlekom Zadržna mlekarna. Ta je imela posebnega strokovnjaka, ki je pregledoval sestavo mleka tako v pogledu njegove hranilnosti kot v pogledu zdravstvenega nadzorstva. Ta človek se je trudil, da bi bilo mleko čimboljše in čimbolj zdravo. To pa direktorju podjetja in njegovim tovarišem v upravi ni bilo všeč — tako vsaj piše "Slov. Poročevalec." Ker se strokovnjaka niso mogli drugače znebiti, so enostavno uklenili laboratorij, kjer je delal in prepustili preiskavo mleka nestrokovnemu osebju. Da utegne imeti to zle posledice na zdravje ljubljanskih otrok, je jasno. Slovensko kmetijsko društvo protestira proti takemu stopanju. Bilo bi zanimivo vedeti, v koliko je njegov protest proti — komunističnemu direktorju zalegel. Primer lepo kaže, da je na odločilnih mestih še vedno vrsta ljudi, ki so pridobili svoje "strokovno znanje" v hosti in so zato nasprotniki vsakih resničnih strokovnjakov.

Tako govori krščanska mati

Kaj pomeni otrok za kščansko mater, nam pove besede tirolske matere iz bližine Innsbrucka, ki je dala življenje 20 otrokom, od katerih so trije umrli, 17 jih je pa živih. Oče je tesar in vidi svojo družino enkrat na teden, ker dela zunaj. Ta mati 17 otrok je dejala nekemu časnikarju: "Nobenega naših otrok ni bil nezajeljen." Besede so vsekakor pomembne v stoletju, ki zaničuje to predpravo žena biti mati. Ta mati je še dodala: "Bila sem vedno srečna, kadar je zdravo dete ležalo poleg mene v zibelki." Da narodi ne bodo izumrli, naj bi se krščanske matere spominjale vselej, da so otroci dar božji, oče in mati pa sostvaritelja z Bogom in njegov pomočnika.

Tragična smrt preganjanega patra

Prejeli smo podrobnosti o tragični smrti profesorja cerkvenega prava v višjem seminarju v ZI KA Weiju jezuitskega patra Wanga. Tri mesece je bil konfiran. Neprestano so ga mučili z novimi zaslisanji, ki jim ni bilo konca. Na koncu zadnjega zaslisanja, ki je trajalo neprestano 20 ur, je zblaznel in se vrgl iz tretjega nadstropja v globino. Umirajočega so peljali v bolnico, kjer je kmalu nato izdihnil.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

Nadvojvoda Ferdinand. — škofa Stobej in Hren.
Delovanje reformacijskih komisij.

Ker se povelju niso hoteli ukloniti, je dal predikanta Znojliška iz škocijana pregnati in s silo umestiti katoliškega župnika Ri-biča.

Vendar Ferdinand s polovičarskimi naredbami svojih prednikov ni bil zadovoljen, ker je opazil, da se z njimi le vedno na novo neti nasprotstvo in razdor, protestantom pa daje prilika, da si na razne načine prisvajajo vedno večje pravice in izbegava njegove ukaze. Zato je takoj v začetku vlade izjavil svojo trdno voljo, da hoče katoliško vero v svojih deželah zopet obnoviti, s tem utrditi svojo oblast, ki vedno bolj propada, podložnikom pa vrniti mir in slovo. V tem sklepu ga je še potrdilo potovanje v Italijo 1. 1598.

Mladi vojvoda je hotel pozdraviti papeža, obiskati Rim in Loreto in si za svojo veliko naglo izprositi božjega blagoslova. Protestanti so njegovo vrnitev s strahom pričakovali, ker so mislili, da si hoče Ferdinand v Italiji zagotoviti oboroženo pomoč in potem s silo zatreti luteranstvo. "Vse se boji vrnitve deželnega kneza," piše Kepler iz Grdaca 11. junija. "Splošno govore, da bode pripeljal s seboj italijanske pomožne čete." Toda Ferdinandovi načrti so se imeli izvršiti brez boja. Šel je na delo previdno in odločno.

Prvi Ferdinandov svetovalec in njegov namestnik pri vladi Notranje Avstrije je bil takrat lavantinski škof Jurij Stobej pl. Palmburg (1584-1618). Ta mož ki ga moramo prištevati med glavne katoliške reformatorje v Avstriji, je bil rojen leta 1532 v Braunsbergu na Pruskem iz plemenite rodbine. Svojo izobrazbo je dobil v nemškem kolegiju v Rimu, kamor je prišel že s prvimi jezuitskimi gojenci. Preden je zasedel škofovsko stolico, je bil stolni dekan v Brikse-nu. Malo lavantinsko škofijo je vladal dolgih 34 let in jo popolnoma prenovil. Njegova zaslu-ga je, da se je leta 1604 ustanovlji v Celovcu jezuitski kolegij, kjer se je vzgajal duhovski na-raščaj za Koroško. Veliko obsežnejše in pomenljivejše je posta-

lo Stobejevo delovanje, ko je po smrti škofa Tavčarja postal nadvojvodov namestnik v Gradcu. Odslej je bila njegova oseba tesno zvezana z vsemi podjetji, ki so se zasnova v notranjeavstrijskih deželah v korist katoliške vere.

Na Stobeja se je obrnil za svet tudi nadvojvoda Ferdinand, ko je po svoji vrnitvi iz Italije hotel pričeti z odločno katoliško reformo. Škof Stobej mu je odgovoril v obširni spomenici (20. avg. 1598), ki je postala pozneje merilo nadvojvodovega delovanja in je važna dovolj, da tu vsaj njegove glavne misli podamo. Stobej najpreje odgovarja na vprašanje, je li sedaj primeren čas, da se odločno nastopi proti luteranstvu, in odgovarja tako: Katoliška reforma naj se takoj izvrši. Zaradi vojske s Turki ne gre tega podjetja odlašati. Strah, da bi se morda vnela domača vojska, je pretiran.

Nekateri svetujejo, naj se luteranstvo iztrebi s silo, češ, da sicer ne bo mogoče ničesar opraviti, ker se je v teku 40 let že preveč ukoreninilo med ljudstvom; drugi priporočajo prijazno prijenljivost, dobrikanje in javne disputacije. Nobeno teh sredstev ni primerno. Tisti, ki priporočajo silo, kažejo več vne me kakor pa razsodnosti. Kjer gre za vero, ni nič škodljivejše, kakor oborožena sila. Kaj je torej storiti? Nadvojvoda naj uporabi svojo oblast in naj ukaže, da morajo vsi njegovi podložniki biti katoliški. Tisti, ki se nečesto povelju pokoriti, naj se izselijo. Da bode lažje dosegel svoj namen, naj si izkuša pridobiti njih ljubezen in vdanost.

Skrbi naj po svojih deželah za mir in red, za nepristransko pravosodje in cenena živila. Ne gre pričeti z reformo ob istem času pri vseh stanovih. Prične naj s predikanti, ki druge zava-jajo, in sicer najprej v Gradcu. (Dalje prihodnjič)

— Afrika meri skoraj enako v smeri od severa proti jugu kot v smeri vzhod-zahod. Celotna površina zemljine znaša okoli 11,5 mil. kv. milj.

1953 DEC. 1953						
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

DECEMBER

31. — Hrvatski kulturni klub in ženski klub priredita na Silvestrov večer ples v Hrvaškem domu na Waterloo Rd.

FEBRUAR

6.—Dr. France Prešeren št. 17

SDZ priredi za svojo 40-letnico ples v SND na St. Clair Ave. Igra Pecon in Trebar orkester.

27. — Društvo sv. Ciriila in Metoda št. 18 SDZ priredi ples v proslavo 40-letnice v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Ruski centri v Ameriki

Kakor hitro zineš besedo "ruski," se ti že primešajo v možgane izrazi kot so: rdeč, komunističen, boljševiški, sovjetski in tako dalje. Naj bo poprejši poudarjeno, da v tem članku beseda "ruski" ne pomeni nič takega. Izključili bomo celo izraz "pravoslavni", ki utegne biti še najbolj pravičen. Spremljevalec vsemu, kar je ruskega. Celo ta izraz in njegov pomen bomo izključili. Zato bi prav za prav moral biti napis nad tem član-kom: Ruski katoliški centri v Ameriki. Toda ko jim Rusi sami dajejo naslov, kot je zgoraj zapisan, ostanemo pri tem tudi mi. Torej: Ruski centri v Ameriki!

Morda bo temu ali onemu bralcu novica, da obstoje v Ameriki kakšni katoliški ruski centri. — Saj se bo kdo začudil že ob ugotovitvi, da je v Ameriki kaj katoliških Rusov. Pa je tako in je prav, da se tega zavemo. — Vsaj tri ruske katoliške kapele, če ne cerkve, se lahko navedejo v Ameriki. Dve čuvata nad ruskimi katoliškimi Amerikanci ob Atlantiku, ena daleč tam ob Pacifiku. Ta zadnja je kapela sv. Andreja v mestu Los Angeles, prvi dve sta v ogromnem New Yorku. Ena od teh dveh je pridružena stari katedrali sv. Patrika na Mulberry Street v spodnjem mestu, druga pa je na "kempusu" jezuitske univerze Fordham v Bronxu. In ta zadnja je tista, ki prav za prav nosi svoje uradno ime: Ruski center. Vendar ni zgolj kapela ali cerkev, pod isto streho stanujejo jezuiti vzhodnega ali bizantinskega obreda, ki so še nedolgo tega skrbeli za katoliške Ruse v Shanghaiju, nato pa bili pregnani od tam po kitajskih komunis-

tih. Na željo samega svetega Očeta so se preselili v Ameriko in odprli svoj Ruski center v New Yorku. Sedem do deset jezuitskih duhovnikov in bratov je priključenih temu centru. V uporabo zase in kapelo so dobili nizko barako, ki jo je uni-verza med vojno postavila in uporabljala za študente, po vojni je pa postala odveč.

Obiskovalec tega Ruskega centra seveda najprej stopi v kapelo, ki ima vhod sama zase. Ko najprej veš, da ti je stopiti v popolnoma resnično katoliško cerkev, nehote kar obstojiš pri vratih in — gledaš. Prav nič takega ne vidiš na prvi pogled, kot si vajen ob vstopu v "latinsko" katoliško cerkev, ki jo smatraš za "svojo". Vsekako se boš najprej začudil nad izredno majhnostjo kapele, pa to boš hitro starše.

razumel, če vpoštevaš vse okoliščine. Toda druge reči! Oltarja ne vidiš, pregrajen je z zna-čeno medsteno, ki ima le majhne odprtine za pogled v prostor, kjer se hrani Najsvetejše. Klopri nikjer, medstena in ostale stene pokrite od zadnjega prostorčka s svetimi podobami v vzhodnem slogu! Sveta maša je vsako jutro ob sedmih, razen nedelje, ko je ob devetih. Dolga je — pč vzhodnem obredu — saj mora biti vse dopoldne prekratko, da se razvrsti toliko duhovnikov, ko je v kapeli komaj prostora za en oltar! Toda ti duhovniki po vzhodnem obredu mašujejo vsi naenkrat pri enem in istem oltarju, pa vendar vsak zase! — Uraden izraz za tako maševanje je: koncelebracija.

To so vse jako zanimive in poučne reči za "latinskega" katoličana, pa tu smo jih želeli sa-

mo nakazati, ne mislimo se spuščati vanje bolj globoko. Gre nam v prvi vrsti za to, da kaj iz-vedemo o smotrih in namenih tega Ruskega centra v New Yorku. Kakšen pomen naj ima ta ustanova — razen da kapela služi rednim katoliškim Rusom za službo božjo?

Na naše vprašanje izvedemo najprej naslednje: Ta Ruski center ni edina taka ustanova na svet-tu. Namen tega in podobnih Ruskih centrov drugod pa je ta: Prišel bo "božji trenutek", ko bo v Rusiji prišlo do vsaj neke mere verske svobode. Ta košček svobode bo prišel obenem z drugimi svobodinami, ki bodo kolikor toliko prišle do veljave. Takrat se bo odprlo katoliški cerkvi ogromno polje za misijon-stvo. Takrat bo tudi na novo vzplamtelo vprašanje ločitve in združitve pravoslavne in kato-liške cerkve. Zelo težko je reči, kdaj bo to. Pa recimo, da bi bilo kmalu — ali je katoliški svet pripravljen za tak "božji trenutek". Nihče sicer tega ne pričakuje tako kmalu, da pa nekoč pride tak trenutek, enako nihče ne dvomi. Med tem pa je treba opraviti ogromno delo, ki naj pripravi tla za tisti "takrat."

No in kaj naj bi bilo tisto ogromno delo? Pokažemo ti črno na belem šest točk, ki v kratkih besedah opisujejo pripravljeno delo, obenem pa izražajo pomen in namen Ruskega centra:

1. Iskati poklice in vzgajati duhovnike za apostolsko delo v Rusiji.
2. Pisati in izdajati katoliške knjige v rusčini, v angleščini pa knjige, ki se bavijo z vprašanji Rusije.
3. Biti v pomoč ruskim beguncem in razseljencem.
4. Vzdrževati stike med katoličani in pravoslavnimi, zlasti pravoslavnimi Rusi.
5. Poučevati ameriške katoličane o Rusiji, kakršna je v resnici, o njenem ljudstvu in ver-nosti. Le od prav poučenih ameriških katoličanov je pričakovati, da bodo podpirali strem-ljenje Ruskega centra z molitvi-jo in darovi.
6. Biti zainteresiranim Amerikancem na razpolago za informacije v vseh pogledih Rusije in ostalih pravoslavnih dežel na vzhodu. Pa seveda toliko bolj o katoličanih, ki so povsod v večji ali manjši meri raztreseni med pravoslavnimi.

Če pomislimo, kako novo je mnogo tega celo nam Sloven., si lahko predstavljamo, kako novo je šele Amerikancem samim. Po pravici torej pravijo, da ima Ruski center pred seboj ogromno delo. Pa nas opozarjajo še na to, da je vse delovanje Ruskega centra zgolj versko, prav nič politično. Zato tudi nimajo v načrtu, recimo, da bi silili v Rusijo že zdaj in tam kakorkoli delovali "pod zemjo", kakor se radi izražamo. Ruski center s svojim delom nima nič skrivnega na sebi, ne vlika se v politiko, ne skuša vplivati na to, da bi se po-

spešil prihod "božjega trenutka," ko bo mogoče odkrito iti v Ru-sijo in stopiti s katoliškim evan-geljem pred njene narode. Kdaj bo to, za to naj poskrbi Bog!

Nič škode za nas, če vsaj po-vršno nekaj beremo o teh ideal-nih ljudeh, ki spričo ogromne teme nad današnjo Rusijo ne o-bupujejo, ampak delajo na vse kriplje in se ne naslanjajo na po-litiko, ampak na božjo Previd-nost.

P. B-ič.

Vesti iz Slovenije

Samo ob volitvah

Koliko važnost so polagali ti-tovcu na letošnji volilni cirkus, kaže veliko število političnih zborovanj v raznih predelih in pa obilica partijskih veličin, ki je ta zborovanja obiskala. V Mur-ski Soboti je govoril med dru-gimi minister srbske vlade. Dejal je med drugim tudi tole: "Volilna zborovanja so tudi ve-lika politična šola za naše vodil-ne ljudi, ki pridejo v teh dneh v stik z ljudskimi množicami." — Komunistična gospoda, ki skozi trdi, da govori v imenu ljudskih množic in da se trudi za njih bla-gor, ima kot izgleda iz navede-nih besed ministra srbske vla-de, bolj slabe stike s temi mno-žicami — mislimo na neposredne stike, posredni stiki preko tajne policije UDV so zelo tesni in stalni, toda teh ljudske množice ne cenijo. Med rejenimi in raz-košno živečimi komunističnimi oblastniki in med lačnimi ter raztrganimi ljudskimi množica-mi zija velik prepad, ki bo neke-ga dne pogoltnil Tita in vso nje-govo drhal.

Cene obleki znižane

Po poročilu Slov. Poročevalca je tekstilna industrija v Jugo-slaviji toliko napredovala, da je pokrila vse domače potrebe, za-to je odpadla potreba po visokih cenah blaga za obleke. Po skle-pu vlade so znižali cene tekstil-nemu blagu za skoro eno četrti-no (23%). To znižanje je bilo objavljeno že v prvi polovici me-seca novembra, toda pisma, ki jih dobivamo v Ameriko, ne ve-do o njem nič. Ljudje še vedno tožijo, da je cena obleki in obu-tvi tako visoka, da si ne morejo nič kupiti.

Moški dobljo delo

SHEET METAL MEN

potrebujemo

Sheet Metal mehanike

Delavce izvežbane v izdelova-nju kovinske posode in opreme za kafeterije.

Redna plača.

Bonus in nadurna plača.

52 tednov v letu garantirano!
THE MONARCH EQUIPMENT
5200 Euclid Ave.
UT 1-7900

(243)

AVTO PRODAJALEC

Izvrstna prilika za moškega, ki je izkušen v prodaji. Mora poznati dosti ljudi in znati več jezikov. Plača, provizija in demonstrator.

FRANKEL

CHEVROLET CO.

1258 E. 105 St.

(242)

Ženske dobljo delo

Prodajalka

Potrebujemo prodajalko za božično dobo.

Anzlovar's Dept. Store

6214 St. Clair Ave.

(x)

Ženske

Ženske dobljo delo za čišče-nje uradov v tovarni zjutraj in ob sobotah.

NELMORE MFG. CO.

26420 Lakeland Blvd.

(244)

MALI OGLASI

Išče delo

Delo išče mož star 61 let, zdrav, pošten, zanesljiv. Rad bi dobil delo oskrbnika ali ka-ko primerno delo kjerkoli. Za naslov se obrnite na naš urad.

Naprodaj

Mesnica, dvajset let v enem prostoru, dobro urejena, v sre-di slovenske naselbine. Poce-ni. Kličite KE 1-4058. (243)

ENODRUŽINSKA HIŠA

NAPRODAJ

na Lucknow Ave., blizu E. 156. ceste, 6 sob, kopalnica na 1. nadstropju, umivalnica na 2. nadstropju, beneški zastori, plinska kurjava, dvojna gara-ža. Se lahko TAKOJ vselite. \$9,500.

ZELO LEPA ENODRUŽINSKA

HIŠA NAPRODAJ

blizu E. 140. ceste, 6 sob, umi-valnica in prha (shower) v pri-zemlji, plinska kurjava, troj-na garaža. — Se lahko TAKOJ vselite. Cena \$11,500.

Za podrobnosti vprašajte:

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030

(240)

Stanovanje se odda

Stanovanje 4 sob na E. 63 St., severno od St. Clair Ave., se odda. Kličite Clearwater 1-3781. (240)

Naprodaj

Hiša za 2 družini, 5 sob zdo-lej, 3 zgorej, 2 furneza, 1 na plin, 1 na premog. V dobrem stanju. Na 1114 E. 77 St. (240)

Soba se odda

Soba s uporabo kuhinje se od-da paru brez otrok ali samcu. Oglasite se po 5. uri pop. pri Mrs. Mildred Blagovich, 5407 St. Clair Ave.

Tri sobe se oddajo

Tri zračne lepo opremljene sobe s posebnim vhomom, v bli-zini cerkve sv. Vida se oddajo takoj. Oglasite se na 5516 Car-ry Ave.

Za božični dar

Dobite nove krasne harmoni-ke, priprave za ženske, 120 bass, 8 piškal, 6 šift, samo \$195. Lastnik. 7710 Melrose, blizu E. 79 in Wade Park. (244)

Dr. Ivo Černe

DOPIŠNA ŠOLA DRŽAVLJANSTVA

4. dopis izide 11. dec. z vsebino: Angleški odgovori z izgovarjavo na vprašanja 3. dopisa. — Najvišje sodišče Zdrž. Drž. Ameriških. — Pomen istega za zvezne države. — Sodišča zveznih držav. — Mestna sodišča. — Vprašanja v angleščini z izgovarjavo —

Za zamudnike je še nekaj dopisov—4 dopisi en dolar. Vsa pisma na:

DR. IVO ČERNE — 1421 E. 53 St. — Cleveland 3, O.

Tel.: UT 1-9413

Avgust Kollander

Zeliš v osamljenosti zvestega prijatelja? Ga pri-voščiš svojim dragim? Naroči čimprej slovenski sploš-no misijonski mesečnik

"KATOLIŠKI MISIJONI"

V mesečnih obiskih te bodo razveseljevali ob tri-desetletnem jubileju svojega obstoja skozi leto 1953 na 680 straneh. Urejevani od slovenskih lazaristov in tis-kani v Buenos Airesu, ti bodo prinašali ob sodelovanju številnih slovenskih misijonskih pionirjev zanimiva po-ročila iz vseh delov sveta. Ob številnih lepih slikah boš lažje razumel aktualne članke, strahovito borbo člove-štva za zmago dobrega nad zlim. Prijetno razvedrilo, široka razglednost, sočutje z duhovno bedo bližnjega, globoko cenjenje tvoje vere bodo bogati sadovi tega branja. V zahvalo se potrudi, da bodo KATOLIŠKI MISIJONI brani v sleherni pošteni slovenski hiši v iz-seljenstvu, od vseh, ki jim ni vseeno, kam svet drvi.

Naročite Katoliške misijone takoj ali zahtevajte prve številke na ogled: Lenček Ladislav, Calle Cocha-bamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Za U.S.A. in KANADO samo \$2 letno, s pestro pri-ločo "MISIJSKA NEDELJA" na 178 straneh pa \$1 več. Pišite na naslov:

REV. CHARLES WOLBANG, C.M.

500 East Cheltenham Ave., Philadelphia 44, Pa. U.S.A.

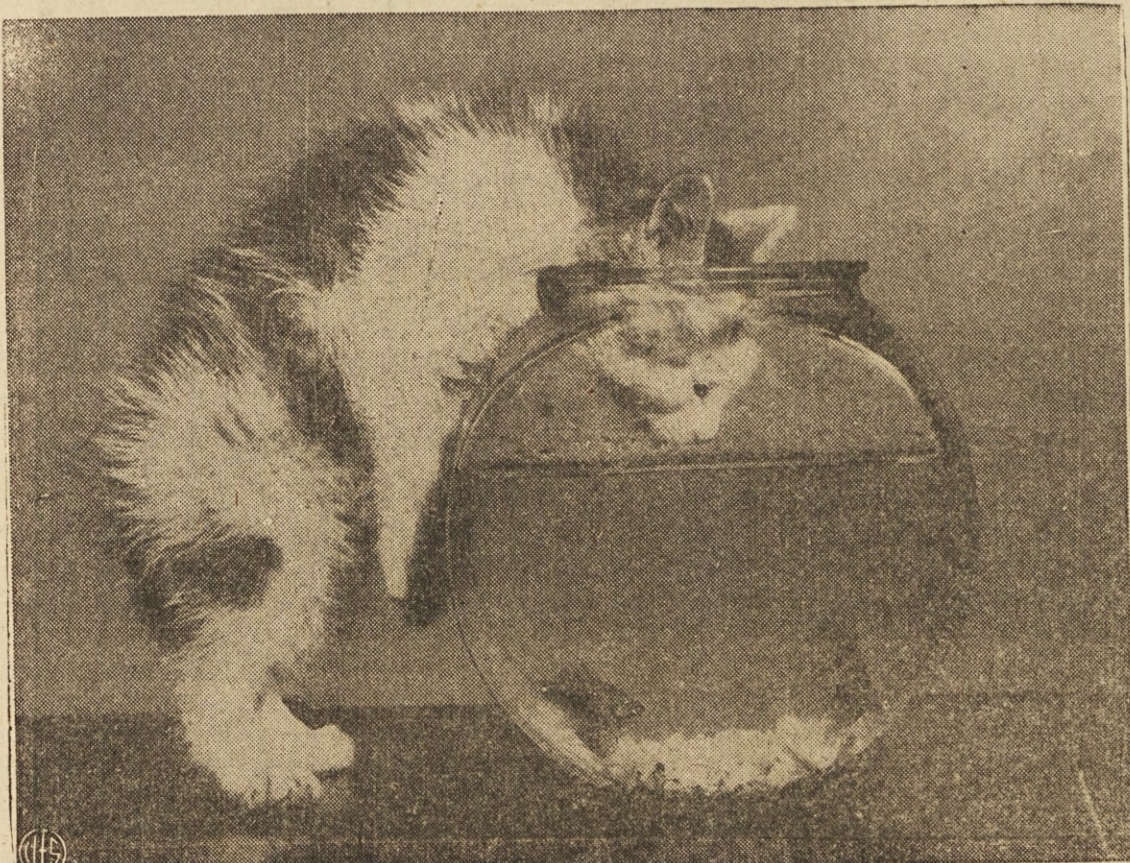
FRANCE GORŠE

AKADEMSKI KIPAR

Izvršuje vsa dela cerkvene in liturgične umetnosti po lastnih izvornih načrtih, tudi postaje križevega pota v bakru, mavcu ali v žgani glini. Izvršuje tudi načrte za sli-kana okna, paramente, prapore, kelihe in monštrance.

6519 St. Clair Ave. Tel. HE 2-1290

Cleveland 3, Ohio

PRI RIBOLOVU? — Mlada, vedno lačna, pa iznajdljiva muca bi prišla rada do zla-tih ribic, ki plavajo v stekleni posodi, kar se ji pa skoro ne bo posrečilo.

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

Kal je bil najbližji dedič svoje hčere, vendar bila je žalostna dediščina. Kadarkoli se je pozneje vozil preko polja, se mu je zdelo, da ga je kupil s Pavlinim življenjem. In ko je nekega dne prišel tamkaj orati, se je bal, da ne bi v vsaki brazdi ugledal krvi. Veliko je mislil na to svojo hčer, ki je bila tako kljubovalna, ki pa je kakor mož in hkrati kakor žena trdo delala zanj vsa prva leta. Zdaj je ležala na pokopališču zraven obeh tovarišev Erika in Pera. Da, da, tako teče življenje.

Nekaj pa je bilo, kar Kalu ni dalo mirovati, to je bil pohlep po zemlji, ki je ostal v njem še iz tistih časov, ko bi bil v domovini skoraj umrl od lakote. Za Pavlinim deležem je imela železnica velikanske kose zemlje. Kal je kupoval in kupoval in oral in oral, zmeraj dalje. On sam in Andrew in hlapci. Zdaj

so imeli po šest konj vpreženih v plug s tremi lemeži. O pa, to je zaleglo, to niso bile samo njive, to so bile cele pokrajine črne prsti, ampak Kal je moral imeti še več. S krčenjem ledene ni mogel prenehati.

Nekega dne pa se je zemlja maščevala. Obsula ga je s tako bogato žetvijo, da ni vedel z njo kam ne kod. Že spomladi je bilo divje, ko so se zjutraj ob svitanju vsi ti moške in konji in plugi odpravili na vse strani v silnem hrušču, med rezgetanjem in peketanjem kopit, vpitjem in živketanjem železa. Sam ni mogel več hoditi z njimi, imel je dovolj dela, da je skrbel za red. In razdalje zunaj med polji so postale prevelike, da bi mogel hoditi peš. Moral je zapreči ponjavo v majhen voz in se voziti okrog svojih ljudi. In kako ga je potem poletni vznemirjalo, ko so vse te širne ploskve pšenice in polj valovile v vetru. Nikjer jim ni bilo videti konca. Če je stal na enem koncu svojega posestva, ni mogel spoznati na drugem koncu ne moza ne konja. Ko je bila potem pšenica rumena in je valovala kakor ocean živeža tja proti daljnemu sinjemu nebu, se je dogodilo, da je prav na skrivaj zagazil sredi med klasje daleč v njivo. Tamkaj je sedel, vzel v roko klas in si drgnil z njim obraz, he, he. Spominjal se je tistih časov, ko je nosil zemljo na plečih čez skalovje v Skaret — to je bilo nekoč. To tukaj je bil živež. To tukaj bo letos že vrglo eno ali dve vreči moke, ampak imeti mora več. Samo še malo več zemlje in polj, da se mu ne bo treba bati, da bi mu zmanjkalo moke.

Najhuje pa je bilo ob žetvi. To je čas, ki se ga ženske boje vse poletje. Ko so na neskončni rumeni ravnini gospodarili nešteti stroji in želi milijarde rumenih klasov, se je še dalo zmagovati, ko pa so se pripeljali parni mlatilni stroji in z njimi vsi dninarji, tedaj se je šele prav pričelo: na farmi je nastal pravi potres. V diru so prihajali težki vozovi pšenice, fantje z odpetimi srajcami in zavihanimi rokavi so metali z velikanskimi vilami snope v stroj, ki je brnel in hrumel kakor sedem mlinov. Oblak plev in prahu se je dvigal v zrak, tako da so za njim izginile vse lope na farmi. Strojnik je bil črn od olja in prahu kakor vrag, črni so bili vsi, ki hali so in kašljali in se znojili in kleli in delali kakor nori. Sredi med njimi pa je tekal Kal gologlav okrog, s slamo in prahom v laseh, hej, ljudje božji, pošteno primite! Saj človek vendar ne plačuje tem ljudem lepih kupčkov dolarjev na dan za nič in spet za nič, in razen tega so zahtevali hrano kakor na kakih svatbi. Ves dan je bilo treba kuhati in peči, že polovico tega bi spravilo človeka lahko na boben.

Tukaj so delavci dobivali drugačno hrano kakor pa svojčas, ko je bil Kal še dninar na Lindegaardu. Ženske so tekale okrog z izpodrecanimi krili in so morale delati po petnajst ur na dan. Vsi ti moške prav res niso jedli kakor muhe, in gorje, če ni bila jed pripravljena do minute natančno ob določenem času. Včasih se je Karen spominjala tistega časa, ko so tukaj mltili še z voli — ali pa s strojem, ki so ga moške z rokami poganjali, ali pa so ga vlekli konji. To je zdaj minilo. Tukaj se je vse tako hitro izpreminjalo. Toliko stvari je že minilo.

In ko je bilo potem vse pre-

stano, so si vsi oddahnili kakor po vojni ali kugi. Spet je prišel mir, spet so lahko jedli in spali. Ampak zdaj moške niso več odvažali pšenice, z voli in ni jim bilo treba voziti sto milj daleč do Northvillea. O ne, elevator je bil samo pol ure oddaljen. Nekolikokrat na dan so se peljali tja in se vrnili. Ogromne tovore so vlekli po štirje krasni konji. In nekaj sto takih tovorov je pa tudi nekaj zaleglo v izseljenkem zaboji. O da, Kal tega ni tajil, nekaj je zaleglo.

Ko pa so si druga za drugo sledile tri sijajne letine, hkrati s slabimi žetvami v Evropi in Južni Ameriki, in so cene pšenice rastle in rastle, tedaj sta pričela Siri in Andrew šepetati med seboj in sta rekla, da stari zdaj gotovo ne more več svojega zaboja prav dobro zapreti, da se mora uvesti na pokrov in toliko časa na njem sedeti, dokler ključavnica ne zgrabi pokrova. In zdaj se Kal nikoli ni upal preveč oddaljiti se od hiše. Povsod je videl samo požar. Najbolj zadovoljen je bil tedaj, kadar je sedel na postelji in vedel, da niti v kuhinjskem ognjišču ni bilo ognja.

Potem pa — potem je nekega dne pričel končno zidati, in seveda najprej gospodarska poslopja.

In ko so bila dogotovljena, rdeče prepleškana in z belimi oknicami, so vsi lahko videli, da so bila prav taka kakor na Lindegaardu v domovini, le veliko večja. Velikanska stavba je imela dve pravokotno postavljene krili, ki sta oklepali dvorišče. Eno krilo je dobila Karen za svoje prašiče in kokoši in purane, v drugem je imel spravljene Kal svoje stroje in vozove. V

sredi so bili dolgi hlevi iz rdečih opeke za konje in krave. Kar pa se tiče hleva, je bil veliko prevelik. Kal se je rotal, da si je bil to spet Anders izmisлил, ta vražji fant. Bila je cela množica staj, morebiti jih je bilo štideset, morebiti še več, ni si jih upal šteti. Ko so potem, stali konji v hlevu in bili s kopiti in rezgetali, je moral vendar priznati, da res ni imel tako zelo malo. O da, nekaj konj je že imel, ljudje so lagali, ko so govorili, da jih je bilo osem in trideset. To le ni bilo tako res. Najmanj za kak par so se zmotili.

In zdaj je hodil po tem svetlem zračnem prostoru in gledal vse te krasne živali. Konji so obračali glave in se ozirali za njimi. Ali ni to čudovito, ali se ti ne sanja. Kal Skaret? Spet mu je bilo, kakor da bi vsi skupaj govorili: Mnogo si se mučil svoje dni, Kal, nosil si in vle-

kel. Zdaj bomo pa mi nosili in vlekli za tebe, zdaj se moreš na tovor uvesti in se odpočiti.

Ali pa se spominjaš majhnega posestva pod skalami, in krave, ki jo je vzel Ebbe?

Sicer pa je bilo čudno, koliko desk in tramov mu je ostalo. Kaj naj bi počel z njimi? Zapeljal jih je nekega dne tja k Ani, saj je imela tudi ona prašiče in kokoši in nekaj krav, in njeni hlevi so bili precej slabi. Tukaj je nekaj ostankov, če jih hočeš, Ana. Sicer je bilo ostankov dovolj, da je z njimi popravila svoja poslopja. Kar prenovila so se. Ko pa je prišla, da bi se mu zahvalila, ji je zatrjeval, da so mu te deske delale samo napoto. In razen tega je bil to Karenin domislek.

Gospodarska poslopja pa vendarle niso bila napravljena prav tako, kakor si jih je bil zamislil. Ni se dalo voziti skozi skedenj kakor na Lindegaardu, kjer

se je pri enem krilu zapeljalo noter — visoko nad svislimi — in pri drugem ven, in kjer se je z voza dalo metati na obe strani. Kaj ni šlo tako hitreje od rok? Ampak tukaj to ni bilo mogoče. Peljali, ki so jih vleli štirje ali dva konja, so bili preveliki. Nemogoče je bilo napraviti vrata, ki bi bila dosti široka. Ne, treba je bilo držati se tukajšnje navade in zložiti senotik ob steni, potem pa ga dvigniti z dvigalom ali z zanko za seno, kakor so ji tukaj rekli, in ga nazadnje spraviti v skedenj.

Prav na skrivaj pa si je Kal vendarle dal oddeliti neki prostor, da, velik prostor v poslopju za stroje, in ključ je sam obdržal. Tja noter je vsako leto izpraznil nekaj tucatov vreč polnih pšenice. Ta je lahko le-

žala tam. Ni ji bilo treba ne živeža ne obleke. Naj bo le tam. Kal se je le dobro spominjal, kako je bilo v domovini, ko ni bilo v hiši kaj za pod zob. In prav lahko pridejo spet hudi časi in slabe letine, ko se bodo novi naseljenci, ki še niso imeli kreditov pri trgovcu, spet obrnili na njega. Zmeraj je dejal, da ima najrajši, če mu takoj plačajo. Sicer pa bo še vprašal Karen, mogoče bi se vendarle dalo na plačilo še počakati.

Ali končno je tudi mladina dobila novo stanovanjsko poslopje. Pa tudi zdaj Kal ni dovolil, da bi se v to kdo mešal. (Dalje prihodnjič)

—Otočje Havaji je prišlo pod ameriško nadzorstvo šele l. 1898.

ZA VERNEGA SLOVENSKEGA ČLOVEKA, NAJ BO IZOBRAŽEN ALI NE JE PRAV PRIMerno BOŽIČNO DARILLO KNJIGA "CERKVENA POEZIJA"

prevod psalmov, slavospevov in cerkvenih himen
Knjiga je trajne vrednosti in vsebuje duhovne zaklade — molitve — več kot tisočletij... Če daš tako knjigo pravemu človeku, takemu, ki jo bo bral, si mu dal dar ne le za eno leto, za vse življenje!
Naroči pri: SLOVENSKE PISARNI, 6116 Glass Ave., Cleveland 3, Ohio ali REV. JOZE VOVK, Box 599, Ely, Minn. (Stane \$3.00, po pošti \$3.25.)

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino. Vsak jo bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

Stane \$1.25

s poštnino,

kar je poslati v Money order, čeku ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 W. 34th St.

Berwyn, Ill.

P. S.: Znamk, prosimo, ne pošiljajte

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobi še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Prosim, da pošljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime

cesta

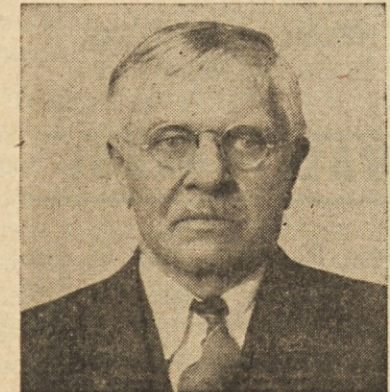
mesto in država

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime je

Moj naslov je

mesto in država

V blag spomin

SESTE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA NIKDAR POZABNEGA
SOPROGA IN OČETA

John Urbas

ki je zaspal v Gospodu
dne 7. decembra 1947

Šest let Te že hladna zemlja krije,
v gomili tih pokojno zdaj spiš,
sonce zdaj zimsko na grob Ti sije,
v duhu pa večno med nami živiš.

Žalujejo ostali:

MARY URBAS, soproga
SINOVI in HČERE

Cleveland, Ohio, 7. dec. 1953.

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA SOPROGA IN
OČETA

John Oblak

ki je preminul 7. dec. 1951

Kako še vedno žalujemo za teboj,
ki si bil tako dober in ljubezniv do
nas vseh. Pa božja volja bila je, da
na zemlji več ne vidimo se. Pa križ
nam sveti govori, da zopet vidimo se
nad zvezdami.

Vse mine, vse zgine,
le večnost trpi.
V nebesih pri Bogu,
se snidemo vsi!

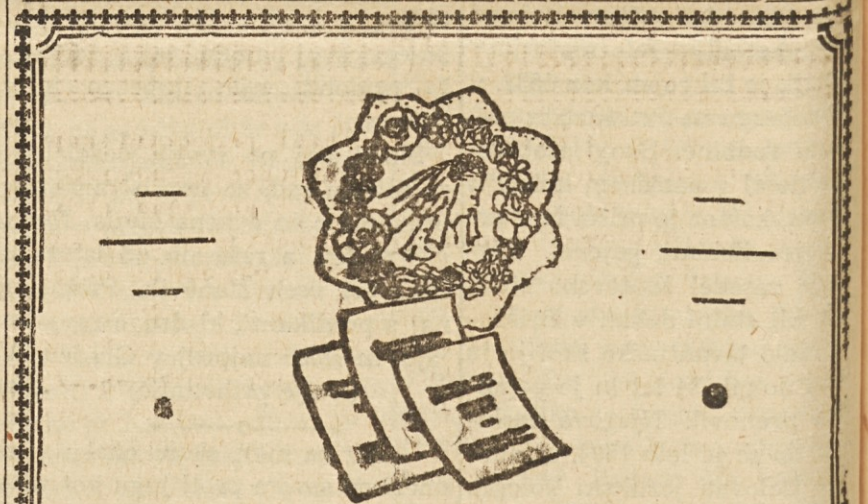
Žalujejo:

MARY, soproga
OTROCI

Cleveland, Ohio, 7. dec. 1953.

PRENOSLJIVA PALAČA — Prenosljiva aluminijasta "palača," ki jo vidimo na sliki, je bila zgrajena na Angleškem za prestolonaslednika Saudske Arabije princa Sauda, ki je nedavno zasedel prestol svojega umrlega očeta. Zgradbe je mogoče postaviti ali podreti v dobri uri in jih nato na kamelah prenesti na drugo mesto.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

S SABLJO NAD TORTO — Mrs. Clare Boothe Luce, ameriški ambasador v Rimu, reže z dolgo marinsko sabljo torto na proslavi 178. obletnice ustanovitve marinskega kora. Proslava se je vršila v ameriškem poslatištvu v Rimu.